

FVLVII CONSTANTII
NEAPOLITANI PATRITII
MARCHIONIS CORLETI,

APVD PHILIPPVM II. ET III.
in Supremo Italiae Senatu à Consilijs,

ET IN HOC REGNO PHILIPPI ETIAM IV.

utriusque supremi ordinis Primi Regentis, & à Latere Consiliarij,

IN ALIQVOT TRIVM POSTERIORVM

Librorum Codicis Titulos

COMMENTARIA

V. I. B.

Abbas

Jo. Scavone

SVPERIORVM PERMISSV, ET PRIVILEGIO REGIO.

NEAPOLI, Excudebat Aegidius Longus. M. DC. XXVI

Sumptibus Ioannis Domini Boue.

Imprimatur.

Aloysius Riccius Vicarius Generalis.

Stephanus de Mari Canonicus deputatus vidit.

Don Andreas Lanfrancus Clericus Regularis deputatus vidit.

ILL.^{mo} ET EXC.^{mo} PRINCEPS.

Fulvius Constantius, cum generis nobilitati utriusque iuris prudentiæ, & bonarum artium decus adiunxisset, atque à prima iuventa, in hac Ciuitate Iuridicundo præfectus, ex M. C. & S. C. subfellis à latere primò Regis, in Hispania, mox Proregis in Patria summum ad honorem meritissimè translatus, non contentus ad ultimam senectutem Regis, & Reipublicæ commodis insudasse, vt omnibus omni qua potest via posteritati etiam prospiceret, Commentarium super ea Iuris Cæsarei parte, quæ minus à cæteris dilucidata Fulviani ingenij facem exquirebat, inter tantas quibus præmitur negotiorum molestias feliciter molitus est. Quod cum Tuae Excellentiæ iussu perlegissem non multis ante annis publico bono datum ingemui. Tanta quippè doctrinæ profunditate, subtilium, & forensium questionum copia, politioris styli elegantia, humanarum litterarum ornamentis absolutum inueni, quod dignissimum existimaui tuo non tam permissu, sed mandato tantocius in lucem prodire. Opus vnde Senatores, Magistratus, Cæsarium Patroni, Legum Magistri, studiosi omnes, prudentiam, scientiam, eloquentiam; reclusos iuris sensus, veram in disputando rationem ad ingenij acumen, & captum veritatis vberimè adipiscantur.

TVÆ EXCELLENTIÆ

Seruus addictissimus

Io. Camillus Cacacius.

Imprimatur

Tapia Regens, Enriquez Regens, Lopez Regens.

Prouisum per Suam Excellentiam Neapoli die 6. Julij 1626.

De Ligorio.

PHILIPPO QVARTO
REGI CATHOLICO
INVICTISSIMO.

¶ ¶ ¶

FVLVIVS CONSTANTIVS
MARCHIO CORLETI. F.

CVI primitias libarem ingenij, nihil opus habui consultatione Philippe Rex potentissime: satis constat cuius in solo arbor est, eius & fructus esse: atqui non in solo dumtaxat imperij tui natus, altusq; sum: sed ex ephelis in magistratu, primùm auctori Regum secundo; dein patri, principi, si quisquam alius, æquissimo, religiosissimo: post etiam tibi, qui ab auctore nobis auctumq; & patrem moribus, re-

a z busq;

ILL.^{mo} ET EXC.^{mo} PRINCIPI
D. ANTONIO ALVAREZ
DE TOLETO, ET BEAMONT,

DVCI ALBÆ, ET HVESCHÆ, COMITI LERIN,
& Saluatierræ, Marchioni Coriæ, &c. Aurei Velleris Equiti, & in
hoc Regno Proregi iustissimo.

FVLVIVS CONSTANTIVS
MARCHIO CORLETI. F.

VI ingenio velat utero gerunt, nihil impensius cogitant, nisi
cuius maxime auspicijs conceptum opus edant: ac ferè in solem,
hoc est in summum maximumque principum mentis oculos
conijciunt, ut publicam lucem uberioris complexu lucis aspi-
ciant. Equidem petulanter, ne, an prudenter dicturi sint alij,
nescio, certe pie, & ex officio feci, ut in Hespero atatis, ad
Eoum conuersus exorientem ad illustrationem orbis terra ma-
ximi moderatorem imperij, & veluti reliquorum siderum arbitrum Philippum

ILLVSTRISSIMO
FVLVIO CONSTANTIO
PARTHENOPAEO EQVITI CLAR.^{mo},

Corleti Marchioni, Supremi Confilij Regenti Deca-
no, ac doctissimo legum interpreti.

MARCVS ANTONIVS ROSSINVS
vltioris Calabriae Fisci Patronus, & M.C.V. criminum Iudex. F.

VID iuuat ignotas, Italum doctissime, leges
Promere, & antiqui pandere iussa Numa?
Quin tua venturis mandas oracula sacris?
Te melius prisca nil habuere senes.
Si te prisca frui potuisset Iudice Roma;
Nullus bisseis legibus esset honos.
Si te Graia frui potuisset Iudice tellus;
Cecropia pulsus cederet urbe Solon:

*Incluta nec saeuo pareret sparta Lycurgo,
Grossa Minoem sperneret Ida suum.
Si Japis interpres legum sis ipse tuarum,
Hoc te posteritas, ut reor, ipsa rogat.*

E I D E M.

VR tu Legiferam sectaris Pallada Fului;
Saeuum atavi Martem si coluere ius?
Scilicet armatas illi rexere phalanges;
Tu regis urbana mitia regna toga.
Illos Italia, patriaeque vocamus Achilles;
Longaeus patria tu quoque Nestor eris.

E I D E M.

ERGE: nouam Legum monumentis exere lucem,
Qua dudum obscura condita nocte latent,
Quot video aeternum victuris addita libris
Verba, tot obscura sidera noctis erunt.
Desere iam caeli stellatum Astraea volumen:
Hic quoque sidereum Diua volumen habes.

CANDIDO LECTORI

DONATVS ANTONIVS DE MARINIS

V. I. D. FÆLICITATEM.

VERBA seruire rebus voluit, Illustrissimus Dominus meus, non animum verbis pressam elegantiam secutus, non multiloquium; ac præter votum consuetumquè multorum studium, exiguo contentus volumine, non aliorum voluit esse librarius, sed suæ mentis obstetrix, fetusquè nutricius sui, quem probè adultum, & eruditum hoc libro edidit, in quo voti scilicèt compos, stylo concinno, breui, perspicuo, locos complectitur præcipuos, plurimos adde etiam novos: sed non excurrit, non vagatur, inlicitum opus vrget semper, nec sequitur calamum, sed regit, modumquè ità seruat, vt in sententia, in verbis, nec quid addas reperias, nec quid detrahas: nimirum rem si spectas, magnum volumen habes, verba si numeres exiguum; si perpendas ingens: sed ne in locupletissima breuitate Auçtoris laudanda sim ipse verbosior: cape, lege, æquo animo examina: mecum profectò senties, & exclamabis, ò auream breuitatem, ò insigne tali Viro sæculum. Vale.

FVLVII CONSTANTII
PATRITII NEAPOLITANI,
MARCHIONIS CORLETI,
COLLATERALIS CONSILIARII.

AD TRES POSTERIORES LIBROS CODICIS
Commentaria Præclarissima.

DE IVRE FISCO, TITVLVS PRIMVS.

Lib. X.

S V M M A R I V M.

- 1 *Glose diuisio communis.*
- 2 *Rubricæ continuatio ad præcedentes.*
- 3 *Fisci definitio.*
- 4 *Ex quibus bonis Fiscus constare dicatur?*
- 5 *Camera Imperatoris, & Regis, num differat à Camera Augustæ, siue Regine?*
- 6 *Legatum sub conditione factum Regine, caducatur eius morte ante cessionem diei legati, & quid in Rege?*
- 7 *Delegatio facta Vicario prædecessori, num transeat in successorem, & quid seruetur in Archiepiscopatu Neapolitano? num. 9.*
- 8 *Vicariatus non est dignitas permanens.*
- 10 *Barones num possint habere Fiscalem in eorum Curijs?*
- 11 *Episcopi, & Archiepiscopi num possint habere Fiscalem?*
- 12 *Fiscus undè dicatur?*
- 13 *Fisci fideiussor conuentus à creditore, an possit opponere excussionis exceptionem?*
- 14 *Discrimen inter hunc Titulum, & illum supra de priuileg. Fisci.*

SCRIBENTES cõmuniter pro huius tit. siue Rubr. explanatione; *Glos. noltrã* in quatuor diuiserunt partes. In prima inspicitur continuatio. In